

POVEDOU CÍLE 2030 KE ZVÝŠENÍ BEZPEČNOSTI DODÁVEK ENERGIÍ?

PAVEL ŘEŽÁBEK

Hlavní ekonom a ředitel útvaru analýzy trhů a prognózy, ČEZ, a.s.

Konference Trendy Evropské Energetiky,
Praha, 11.11.2014

ZÁKLADNÍ NÁRODNÍ ZÁJMY

Obecně

V energetice

- **Bezpečnost**
- **Blahobyt**
- **Udržitelný rozvoj** (dle EU)
- Zajištění dodávek energie v každém okamžiku
- Co nejlevnější energie
- Snížování emisí v ekonomice

VÝVOJ SEKTORU V DALŠÍ DEKÁDĚ BUDE DO ZNAČNÉ MÍRY URČEN ENERGETICKO-KLIMATICKÝM RÁMCEM PRO ROK 2030

Členské státy schválily tři klimaticko-energetické cíle pro rok 2030:

min. 40 %
snížení emisí
skleníkových plynů
oproti stavu v 1990

- Závazný na celoevropské úrovni
- Vhodným nástrojem k efektivnímu dosažení tohoto cíle je MSR
- Případně zpřísněný po globální klimatické dohodě

min. 27 %
podíl obnovitelných
zdrojů energie na
celkové finální spotřebě
energie

- Závazný na celoevropské úrovni
- Případná podpora bude více vystavena tržnímu řešení (prémie nad tržní cenu namísto pevného tarifu)

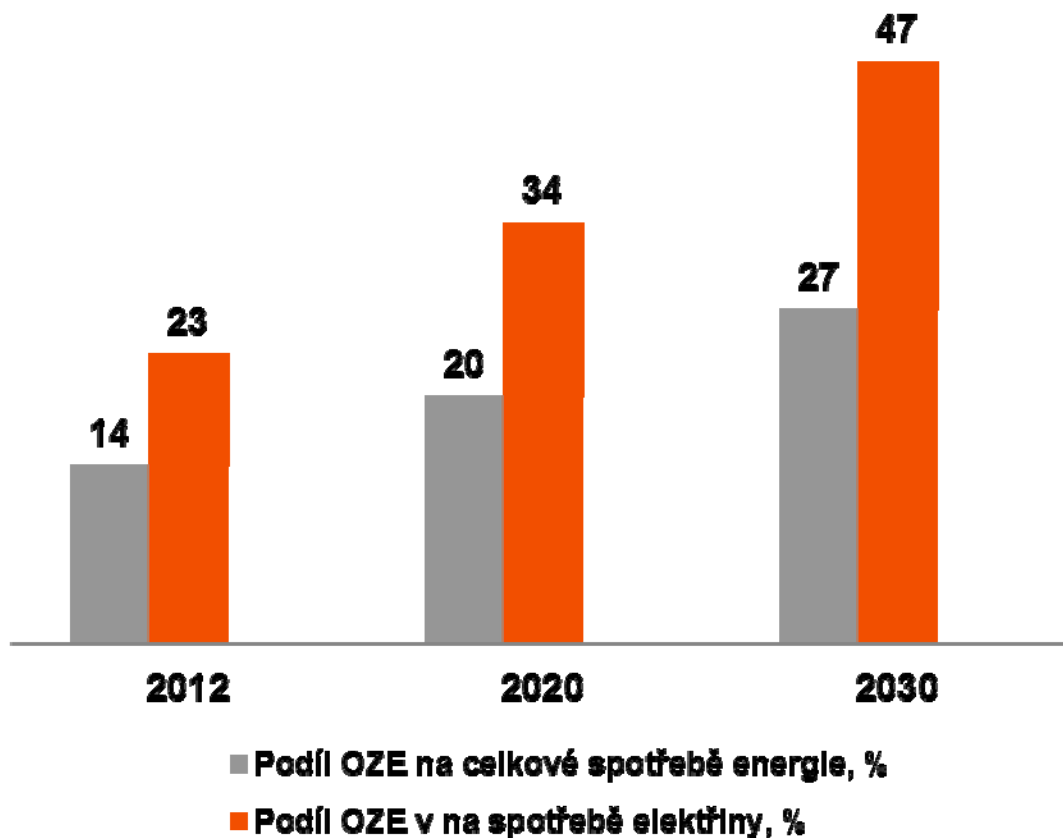
min. 27 %
energetických úspor
oproti business-as-usual
predikcím z roku 2007

- Indikativní na celoevropské úrovni (zkušenost s cíli 2020 učí, že indikativní cíl se při neplnění transformuje v závazné směrnice)
- Motivován zejména snížením dovozní závislosti
- EK navrhne prioritní sektory pro realizaci energetických úspor

ČLENSKÉ STÁTY SCHVÁLILY CÍL 27% PODÍLU OZE NA CELKOVÉ SPOTŘEBĚ, COŽ PRO OZE V ENERGETICE ZNAMENÁ 47% V 2030

Vývoj podílu OZE na spotřebě EU, v procentech

- Ambiciózní cíl v rozvoji OZE znamená zdvojnásobení podílu z dnešních úrovní
- V elektroenergetice by tak výroba z OZE měla vzrůst o 800 TWh do roku 2030
- Přijetí tohoto návrhu znamená, že OZE bude jedním z mála rostoucích segmentů energetiky

CÍL JE EVROPSKÝ, A PROTO MECHANISMUS K JEHO DOSAŽENÍ BUDE TAKÉ EVROPSKÝ

Klíčová otázka: Jaký bude mechanismus k dosažení OZE cíle?

Dva mezní scénáře:

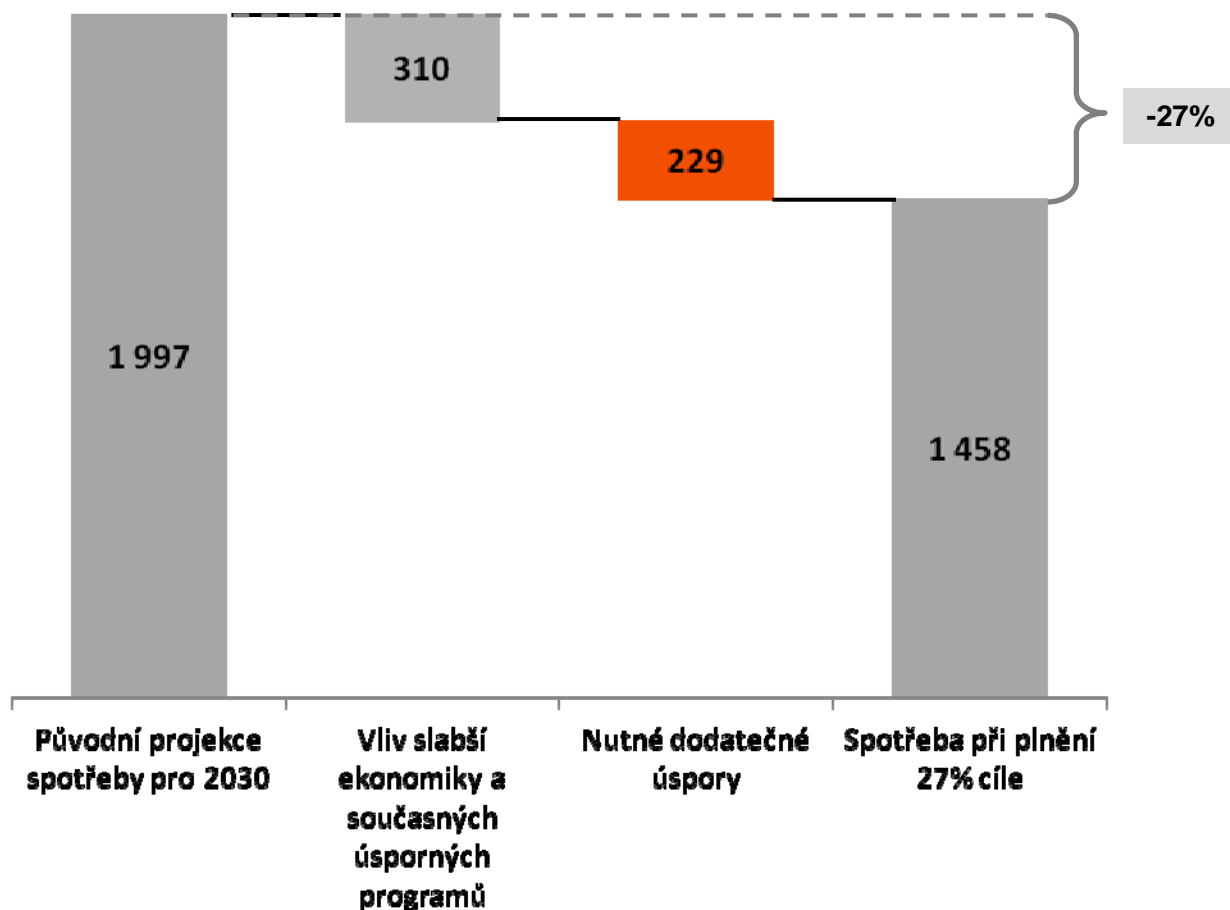
- Nejvhodnější pro ČR: Výstavba OZE v ČR za dotace z EU
- Nejméně vhodný pro ČR:
 - Platba na podporu OZE v zahraničí (levnější kvůli lepším přírodním podmínkám)
 - a zároveň výstavba elektráren v ČR kvůli bezpečnosti dodávky

NASTAVENÍ KONKRÉTNÍCH EVROPSKÝCH MECHANISMŮ VEDOUCÍCH K DOSAŽENÍ OZE CÍLE BUDE VYŽADOVAT BEDLIVOU POZORNOST ČESKÝCH ÚŘADŮ

PŘIJETÍ ÚSPORNÉHO CÍLE VE VÝŠI 27% BY PŘI PROPORCIONÁLNÍM DOPADU PRO ČR ZNAMENALO NUTNOST DODATEČNÝCH ÚSPOR VE VÝŠI 229 PJ

Spotřeba/úspory PJ

- Úspory k 2030 se počítají z projekcí objemu spotřeby z roku 2007
- Část cíle je splněna kvůli slabší ekonomice a již přijatým úsporným opatřením (EED)
- Původní návrh komise byl 30% podíl OZE na celkové spotřebě
- Z 1997 PJ činí podíl jaderné energie 24% tedy 476 PJ. V elektrickém vyjádření je to 157 PJ (tj. 9%).
- V případě definování primární jaderné energie jako vyrobené elektřiny z jádra by bylo nutné uspořit pouze 143 PJ

SOUČASNÝ NÁVRH BUĎ DOVOZNÍ ZÁVISLOST NEZLEPŠUJE NEBO DOKONCE VEDE K JEJÍMU ZHORŠENÍ

Zhoršuje
energetickou
bezpečnost!

Nezlepšuje
energetickou
bezpečnost

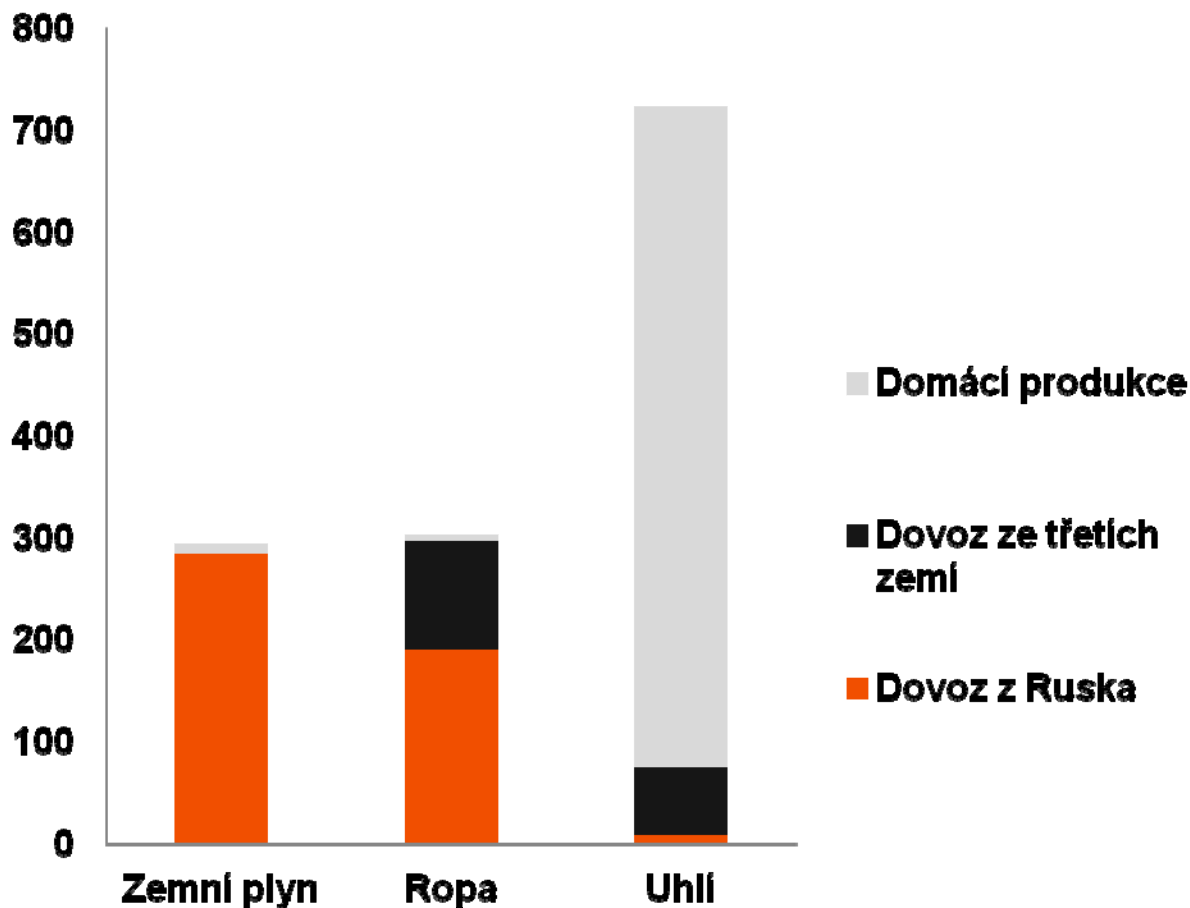
- Přesun cca 50 TWh (66%) výroby elektřiny z uhlí a jádra do plynu
- Přesun výroby 31 TWh (101% výroby 2013) výroby elektřiny z jádra do OZE, nebo 34 TWh (76%) z uhlí do OZE
- Snížení očekávané 2030 spotřeby plynu o cca 2/3
- 90% současné konečné spotřeby energie v dopravě nebo v domácnostech
- 68% konečné spotřeby v průmyslu
- 5,5 násobek současných ztrát v distribuci
- Necelý dvojnásobek současné výroby tepla v teplárnách a výtopenách

1. Stanovit úsporný cíl jak v primární tak i v konečné spotřebě energie
2. Definovat primární jadernou energii jako vyrobenou elektřinu namísto tepla

ČESKÁ REPUBLIKA MÁ VYSOKOU ZÁVISLOST ZEJMÉNA NA DOVOZU PLYNU Z RUSKA

Dovoz energie podle původu
PJ

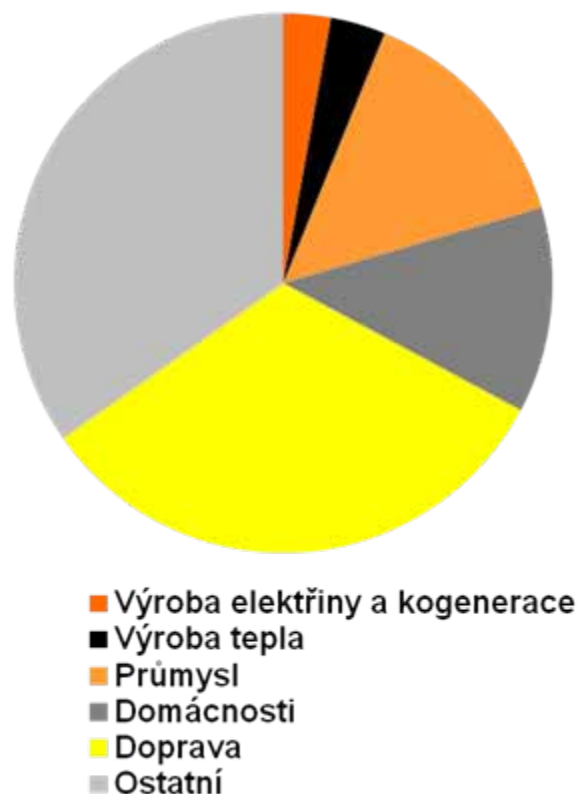

- V případě přerušení dodávek plynu z Ruska přes Ukrajinu má ČR možnost dovézt ruský plyn “severní cestou”
- V případě úplného zastavení dodávek ruského plynu do Evropy by ČR musela z velké části spoléhat na plyn v podzemních zásobnících. Celkové zásoby plynu odpovídají cca 1/3 roční spotřeby plynu
- U ropy by bylo možné výpadek dodávek z Ruska z větší části nahradit dodávkami přes ropovod IKL

NEJVĚTŠÍ ZÁVISLOST NA DOVÁŽENÝCH PALIVECH V ČR JE V DOPRAVĚ A PRŮMYSLU A VYTÁPĚNÍ DOMÁCNOSTÍ

Spotřeba zemního plynu a ropy po sektorech v ČR

- **Dovoz paliv není primárně problém energetiky, ale průmyslu, vytápění a dopravy**
- **Stávající opatření ke snížení závislosti moc nepomáhají**, naopak nové cíle a hlavně způsob jejich uplatňování může být kontraproduktivní
- **OZE nepomáhá bezpečnosti bez další elektrifikace spotřeby**. Tu ale dotační mechanismy a výsledné vysoké ceny elektřiny spíše zpomalují

DO BUDOUCNA JE NUTNÉ NASTAVIT IMPLEMENTACI CÍLŮ TAK, ABY ZVYŠOVALY ENERGETICKOU BEZPEČNOST ČR

Pro budoucí vývoj budou klíčové následující tři oblasti

**Vhodný EU
mechanismus pro
podporu OZE**

- Mechanismus k dosažení cíle na růst OZE musí být navržen tak, aby ochránil české spotřebitele před dvojí platbou (za OZE a za bezpečnost dodávky)

**Účinný způsob
dosahování úspor**

- Zvolený způsob nesmí zvyšovat závislost na dovozu energií (nevhodné nastavení povede k nárůstu dovozu ropy a plynu)

**Elektrifikace
spotřeby**

- Pro zvýšení energetické bezpečnosti nahradit ropu a plyn další elektřinou z bezpečných domácích zdrojů, tj. z jádra, hnědého uhlí a domácího OZE